

2016 m. gruodžio 1 d., ketvirtadienis

P8_TA(2016)0476

Padėtis Italijoje po žemės drebėjimų**2016 m. gruodžio 1 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties Italijoje po žemės drebėjimų (2016/2988(RSP))**

(2018/C 224/23)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 3 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 174 straipsnį, 175 straipsnio trečią pastraipą ir 212 straipsnį,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2016 m. kovo 15 d. Tarybos reglamentą (ES) 2016/369 dėl skubios paramos teikimo Sąjungoje ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2002 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2012/2002, įsteigiantį Europos Sąjungos solidarumo fondą ⁽³⁾, ir į 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 661/2014, kuriuo iš dalies keičiamas tas reglamentas ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 375/2014, kuriuo įsteigiamas Europos savanoriškos humanitarinės pagalbos korpusas (ES pagalbos savanorių iniciatyva) ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 1996 m. birželio 20 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1257/96 dėl humanitarinės pagalbos ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. balandžio 11 d. Tarybos išvadas dėl tolesnio rizikos vertinimo nelaimių valdymo srityje plėtojimo Europos Sąjungoje,
- atsižvelgdamas į 2008 m. lapkričio 28 d. Tarybos išvadas, kuriomis raginama stiprinti civilinės saugos pajėgumus pasitelkiant Europos savitarpio pagalbos sistemą, grindžiamą civilinės saugos modulių metodu (16474/08),
- atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą „2014 m. Europos Sąjungos solidarumo fondo metinė ataskaita“ (COM(2015)0502),
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. lapkričio 14 d. rezoliuciją dėl žemės drebėjimų poveikio regionams ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 320.⁽²⁾ OL L 70, 2016 3 16, p. 1.⁽³⁾ OL L 311, 2002 11 14, p. 3.⁽⁴⁾ OL L 189, 2014 6 27, p. 143.⁽⁵⁾ OL L 122, 2014 4 24, p. 1.⁽⁶⁾ OL L 163, 1996 7 2, p. 1.⁽⁷⁾ OL C 282 E, 2008 11 6, p. 269.

2016 m. gruodžio 1 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2008 m. birželio 19 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl ES pajėgumo reaguoti į nelaimės gerinimo ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2009 m. spalio 8 d. rezoliuciją ⁽²⁾ dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšų panaudojimo: Italija, Abruca, žemės drebėjimas,
 - atsižvelgdamas į savo 2013 m. sausio 15 d. rezoliuciją „Europos solidarumo fondas, įgyvendinimas ir taikymas“ ⁽³⁾,
 - atsižvelgdamas į 2013 m. lapkričio 28 d. Regionų komiteto nuomonę dėl Europos Sąjungos solidarumo fondo ⁽⁴⁾,
 - atsižvelgdamas į klausimus Komisijai dėl padėties Italijoje po žemės drebėjimų (O-000139/2016 – B8-1812/2016, O-000140/2016 – B8-1813/2016 ir O-000141/2016 – B8-1814/2016),
 - atsižvelgdamas į Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 24/2012 „Europos Sąjungos solidarumo fondo veiksmi, reaguojant į 2009 m. žemės drebėjimą Abrucuse. Operacijų aktualumas ir išlaidos“,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 128 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi po 2016 m. rugpjūčio 24 d. centrinę Italiją nuniokojusio žemės drebėjimo dar trys dideli žemės drebėjimai kartu su požeminių smūgių banga sukūrė centrinės Italijos regionus – 5,5 ir 6,1 balų stiprumo žemės drebėjimai 2016 m. spalio 26 d. ir 6,5 balų – 2016 m. spalio 30 d.;
- B. kadangi žemės drebėjimai ir pakartotiniai požeminiai smūgiai pastaraisiais mėnesiais toliau niokoja centrinę Italiją; kadangi paskutinio 2016 m. spalio 30 d. žemės drebėjimo požeminiai smūgiai buvo stipriausi iš visų per daugiau kaip tris dešimtmečius šalį supurčiusių drebėjimų, dėl kurių visiškai sugriuvo ištisi kaimeliai, daug nukentėjusių vietovių gyventojų puolė į nevilgtį, o aplinkiniams rajonams padaryta įvairios netiesioginės žalos;
- C. kadangi per pastaruosius žemės drebėjimus buvo sužeista daugiau kaip 400 žmonių ir 290 žmonių žuvo;
- D. kadangi šie pražūtingi žemės drebėjimai sukelia vadinamąjį domino efektą ir dėl jų buvo perkelta 100 000 gyventojų;
- E. kadangi per pastaruosius žemės drebėjimus sunaikinti miestai, labai pažeista vietos ir regionų infrastruktūra, sugriauta istorinio ir kultūrinio paveldo dalis, pakenkta ekonominei veiklai, visų pirma MVI, žemės ūkiui ir kraštovaizdžiui ir sumažėjo galimybių tobulinti turizmo ir apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų sektorius;
- F. kadangi atitinkamos teritorijos patyrė deformaciją, kuri išplito apie 130 kvadratinį kilometrų teritorijoje ir kurios didžiausias poslinkis – ne mažiau kaip 70 cm, ir kadangi neprognozuojami hidrogeologiniai padariniai, kurie dėl atšiaurių žiemos sąlygų gali sukelti papildomas gaivalines nelaimes, pvz., potvynius ir nuošliaužas, ir bendrus nuostolius;
- G. kadangi kai kurioms Europos Sąjungos teritorijoms kyla didelė seisminė rizika; kadangi šioms teritorijoms gali grėsti net pasikartojančių įvairių rūšių gaivalinių nelaimių pavojus, o kai kurios nelaimės gali įvykti keletą kartų per metus, kaip neseniai įvyko Italijoje, Portugalijoje, Graikijoje ir Kipre;

⁽¹⁾ OL C 286 E, 2009 11 27, p. 15.

⁽²⁾ OL C 230 E, 2010 8 26, p. 13.

⁽³⁾ OL C 440, 2015 12 30, p. 13.

⁽⁴⁾ OL C 114, 2014 4 15, p. 48.

2016 m. gruodžio 1 d., ketvirtadienis

- H. kadangi, norint atlyginti ekonominius ir socialinius nuostolius, reikia tinkamai koordinuoti pastangas tvariai atkurti padėtį ir kadangi, skatinant įgyvendinti tarptautinius ir europinius projektus, kuriais siekiama apsaugoti istorinius pastatus ir vietas, itin daug dėmesio reikėtų skirti neįkainojamam Italijos kultūros paveldui;
- I. kadangi, kaip atsakas į katastrofiškus potvynius, 2002 m. vasarą nuniokojusius Vidurio Europą, Reglamentu (EB) Nr. 2012/2002 įsteigtas Europos Sąjungos solidarumo fondas;
- J. kadangi gali būti naudojamos įvairios Sąjungos priemonės, pvz., Europos struktūriniai ir investicijų fondai ar civilinės saugos mechanizmas ir finansinė priemonė, siekiant sustiprinti žemės drebėjimų prevencijos ir atkūrimo po jų priemonės;
- K. kadangi, 2014 m. atlikus Europos Sąjungos solidarumo fondo reformą, valstybėms narėms suteikta galimybė prašyti išankstinių mokėjimų, dėl kurių skyrimo, jeigu yra pakankamų išteklių, sprendžia Komisija; kadangi avanso suma negali būti didesnė kaip 10 proc. visos numatomos finansinės paramos iš Europos Sąjungos solidarumo fondo ir neturi viršyti 30 mln. EUR;
- L. kadangi nukentėjusioji valstybė ne vėliau kaip per dvylika savaičių po to, kai paaiškėja pirmieji nelaimės padariniai, turi pateikti Komisijai prašymą skirti Europos Sąjungos solidarumo fondo paramą; kadangi paramą gaunanti valstybė yra atsakinga už dotacijos naudojimą ir jos panaudojimo auditą, bet Komisija gali atlikti Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšomis finansuojamų veiksmų patikrinimus vietoje;
- M. kadangi vykdant atstatymo procesą turi būti atsižvelgiama į anksčiau įgytą patirtį ir kadangi tvarus atstatymas turi būti vykdomas itin sparčiai, jam skiriamų išteklių, supaprastinant biurokratinę procedūrą ir užtikrinant skaidrumą ir taip pat nukentėjusiems gyventojams turi būti suteikiamas saugumas ir stabilumas, siekiant užtikrinti, kad jie galėtų ir toliau gyventi šiuose regionuose;
- N. kadangi prevencija turėtų būti vis svarbesnis etapas valdant nelaimės ir jai turėtų būti suteikiama didesnė socialinė svarba, taip pat reikėtų apgalvotos veiksmų programos, skirtos informacijos sklaidai, visuomenės informavimui ir švietimui;
- O. kadangi dabar taikomas nelaimių prevencijos priemonės būtina sustiprinti, vadovaujantis Parlamento ankstesniais pasiūlymais, siekiant konsoliduoti gaivalinių ir žmogaus sukeltų nelaimių prevencijos strategiją ES lygmeniu;
1. išreiškia didžiausią solidarumą su visais nuo žemės drebėjimų nukentėjusiais asmenimis ir jų šeimomis, taip pat Italijos nacionalinės, regionų ir vietos valdžios institucijomis, kurios stengiasi suteikti paramą po įvykusios nelaimės, ir reiškia savo giliausią užuojautą;
 2. reiškia savo nerimą dėl didelio perkeltųjų asmenų, artėjant žiemos sezonui gyvenančių itin atšiauriomis oro sąlygomis, skaičiaus; todėl ragina Komisiją išsiaiškinti visus įmanomus būdus, kaip teikti pagalbą Italijos valdžios institucijoms, siekiant visiems savo namų netekusiems žmonėms užtikrinti tinkamas gyvenimo sąlygas;
 3. vertina nenuilstamas gelbėjimo tarnybų, civilinės saugos pajėgų, savanorių, pilietinės visuomenės organizacijų ir vietos, regionų ir nacionalinės valdžios institucijų dedamas pastangas nuniokotose vietovėse siekiant gelbėti žmonių gyvybes, mažinti padarytą žalą ir sudaryti sąlygas vykdyti įprastą pagrindinę veiklą, kad būtų užtikrintas deramas gyvenimo lygis;
 4. atkreipia dėmesį į rimtus ekonominius ir socialinius padarinius, kuriuos sukėlė vienas po kito įvykę žemės drebėjimai, ir į jų niokojamąjį poveikį;
 5. pabrėžia, kad padėtis vietoje yra sunki, todėl Italijos nacionalinės, regionų ir vietos valdžios institucijos patiria didelį ir intensyvų finansinį spaudimą;

2016 m. gruodžio 1 d., ketvirtadienis

6. palankiai vertina pagal Sutartis Italijai suteiktą didesnę lankstumą skaičiuojant su žemės drebėjimais susijusių išlaidų deficitą, kad šalis galėtų veiksmingai ir greitai susidoroti su dabartinės ekstremaliosios situacijos padariniais ir imtis tolesnių intervencinių veiksmų saugumui paveiktose vietovėse užtikrinti; taip pat ragina Italijos vyriausybę užtikrinti, kad visi suteikiami papildomi ištekliai būtų iš tiesų naudojami šiuo konkrečiu tikslu;

7. primygtinai ragina Komisiją, atsižvelgiant į šią išskirtinę ir labai rimtą padėtį, apsvarstyti galimybę skaičiuojant nacionalinį deficitą pagal Stabilumo ir augimo paktą neįtraukti investicijų į tvarų atkūrimą ir antiseisminę statybą, įskaitant ESI fondų lėšomis bendrai finansuojamas ir 5 teminiam tikslui („prevencija, prisitaikymo prie klimato kaitos, rizikos prevencijos ir valdymo skatinimas“) priskiriamas investicijas;

8. palankiai vertina ES institucijų, kitų valstybių narių, Europos regionų ir tarptautinių subjektų išreikštą solidarumą, kurio pavyzdys yra savitarpio pagalba ekstremaliosiose situacijose;

9. prašo Komisijos apsvarstyti galimybę praplėsti esamus solidarumo fondo skaičiavimo metodus, kurie šiuo metu yra pagrįsti vienos nelaimės sukeltais nuostoliais, kad jie apimtų apibendrintą kelių gaivalinių nelaimių sukeltų nuostolių tame pačiame regione per metus, apskaičiavimą;

10. atkreipia dėmesį į su žemės drebėjimų sistemomis susijusias nuspėjamojo problemas ir į didelį seisminį aktyvumą Viduržemio jūros zonoje ir Pietryčių Europoje; ragina valstybes nares sparčiau atlikti mokslinius tyrimus, kad būtų galima, imantis veiksmų pagal programą „Horizontas 2020“, užkirsti kelią neigiamiems padariniams, suvaldyti krizes ir kuo labiau sumažinti nelaimių poveikio mastą; susirūpinęs pažymi, kad dėl pastaruosius 15 metų Europą krėtusių pragaištingų žemės drebėjimų tūkstančiai žmonių žuvo, o šimtai tūkstančių neteko namų;

11. primena, kaip svarbu laikytis žemės drebėjimams atsparių pastatų ir infrastruktūros objektų, statybos reikalavimų; primygtinai ragina nacionalinės, regionų ir vietos valdžios institucijas labiau stengtis užtikrinti, kad konstrukcijos atitiktų galiojančiais atsparumo žemės drebėjimams standartais, ir skirti tam deramą dėmesį išduodant statybos leidimus;

12. atkreipia dėmesį į Europos Sąjungos civilinės saugos mechanizmo svarbą skatinant Europos nacionalinių civilinės saugos institucijų bendradarbiavimą nepalankiose situacijose ir siekiant kuo labiau sumažinti ypatingų įvykių poveikį; ragina Komisiją ir valstybes nares dar labiau supaprastinti mechanizmo aktyvavimo procedūras, kad juo būtų galima greitai ir veiksmingai naudotis iškart po nelaimės;

13. atkreipia dėmesį į tai, kad Italijos vyriausybė pateikė prašymą Europos solidarumo fondui ir ragina Komisiją imtis visų reikalingų priemonių, padedančių greitai išnagrinėti prašymus skirti Europos Sąjungos solidarumo fondo (ESSF) lėšas, ir taip užtikrinti operatyvų lėšų panaudojimą; šiomis aplinkybėmis pabrėžia, kad labai svarbu kuo greičiau nacionalinėms valdžios institucijoms išmokėti išankstines išmokas, kad jos galėtų reaguoti į būtinus poreikius, susijusius su susidariusia situacija;

14. mano, kad pasiūlytame reglamente „Omnibus“ nustatyta galimybė dalį metinių ESSF finansinių asignavimų įtraukti į biudžetą ateityje galėtų paspartinti lėšų panaudojimo procedūrą, siekiant anksčiau ir veiksmingiau suteikti pagalbą nuo nelaimės nukentėjusiems žmonėms; be to, atsižvelgdamas į tikėtinas reformas ateityje, ragina Komisiją išnagrinėti galimybę padidinti išankstinių išmokų dydį ir sutrumpinti prašymų nagrinėjimo terminus;

15. pabrėžia, kaip svarbu sukurti visų turimų priemonių, įskaitant Europos struktūrinių ir investicijų (ESI) fondų, sąveiką, ir užtikrinti, kad ištekliai būtų veiksmingai panaudojami atstatymo veiklai ir visiems kitiems būtiniais veiksmais vykdyti, visapusiškai bendradarbiaujant su Italijos nacionalinės ir regioninės valdžios institucijomis; ragina Komisiją šiuo tikslu būti pasirengusiai kuo greičiau, gavus valstybės narės prašymą dėl pakeitimų, priimti atitinkamus programų ir veiksmų programų pakeitimus; taip pat pabrėžia galimybę Europos žemės ūkio fondą kaimo plėtrai (EŽŪFKP) naudoti kaimo vietovėms ir žemės ūkio veiklai, kurioms turėjo poveikį žemės drebėjimai, paremti;

2016 m. gruodžio 1 d., ketvirtadienis

16. be to, pažymi, kad svarbu optimizuoti dabartinę ES lėšų panaudojimą investuojant į gaivalinių nelaimių prevenciją ir užtikrinti atstatymo projektų konsolidaciją ir ilgalaikę tvarią plėtrą, ir pakartoja, kad būtina supaprastinti fondų koordinavimui taikomas administracines procedūras; pažymi, kad atitinkamos valstybės narės, gavusios ESSF paramą, turėtų dar labiau stengtis parengti tinkamas rizikos valdymo strategijas ir sustiprinti savo nelaimių prevencijos mechanizmus;
17. atkreipia dėmesį į tai, kad, siekiant atlikti palydovinių nukentėjusioms vietovėms padarytos žalos vertinimą, Italijos vyriausybės prašymu aktyvuota ES ekstremaliųjų situacijų valdymo paslauga „Copernicus“; ragina tarptautinius mokslinių tyrimų centrus bendradarbiauti ir palankiai vertina tai, kad naudojamasi sintezuotosios apertūros radaru (angl. SAR), kuriuo pro debesis dieną ir naktį, taip pat prevencijos ir rizikos valdymo tikslais, galima nustatyti ir išmatuoti žemės plutos poslinkius centimetrų tikslumu;
18. pabrėžia viešųjų mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros (MTTP) svarbą vykdant gaivalinių nelaimių prevenciją ir valdymą ir prašo stiprinti valstybių narių MTTP institucijų koordinavimą ir bendradarbiavimą, ypač tų valstybių, kurios susiduria su panašiais pavojais; prašo stiprinti išankstinių pavojaus pranešimų sistemas valstybėse narėse ir sukurti įvairių išankstinio išpėjimo sistemų sąsajas ir jas stiprinti;
19. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Italijos vyriausybei ir regionų bei vietos valdžios institucijoms nuo nelaimių nukentėjusiose vietovėse.
-